

Mål C-7/21

Sammanfattning av begäran om förhandsavgörande i enlighet med artikel 98.1 i domstolens rättegångsregler

Datum för ingivande:

8 januari 2021

Domstol som begär förhandsavgörande:

Bezirksgericht Bleiburg (Österrike)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

6 november 2020

Klagande:

LKW WALTER Internationale Transportorganisation AG

Motpart:

CB

DF

GH

Saken i det nationella målet

En slovensk lagstiftning enligt vilken det enda rättsmedel mot ett beslut om verkställighet vilket meddelats utan exekutionstitel är en motiverad invändning som ska inges på slovenska inom åtta dagar – Försummelse av denna frist av ett gäldenärsbolag med säte i Österrike, vars österrikiska advokatbyrå ingav den motiverade invändningen inom tolv dagar räknat från delgivningen av beslutet – Advokaters ansvar – Huruvida lagstiftningen är förenlig med unionsrätten

Syfte med och rättslig grund för begäran om förhandsavgörande

Tolkning av unionsrätten enligt artikel 267 FEUF

Tolkningsfrågor

- a) Ska artiklarna 36 och 39 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, jämförda med artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och med principen om ändamålsenlig verkan och likvärdighetsprincipen (principen om lojalt samarbete enligt artikel 4.3 FEU), tolkas så, att de utgör hinder för en medlemsstats lagstiftning enligt vilken det enda rättsmedlet mot ett beslut om verkställighet, som domstolen utfärdar utan något föregående kontradiktoriskt förfarande och utan exekutionstitel och enbart på grundval av påståenden från den part som ansöker om verkställighet, är en invändning som ska inges inom åtta dagar på denna medlemsstats språk, och detta också när beslutet om verkställighet delges i en annan medlemsstat på ett språk som adressaten inte förstår, och invändningen avvisas såsom försent inlämnad när den inges inom tolv dagar?
- b) Ska artikel 8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1393/2007 av den 13 november 2007 om delgivning av handlingar, jämförd med principen om ändamålsenlig verkan och likvärdighetsprincipen, tolkas så, att den utgör hinder för en nationell lagstiftning enligt vilken delgivningen av standardformuläret i bilaga II om upplysningar till adressaten om hans eller hennes rätt att inom en vecka vägra verkställighet, medför att även den frist på åtta dagar som föreskrivs för att inge ett överklagande av det beslut om verkställighet som samtidigt delges, börjar löpa?
- c) Ska artikel 18 första stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt tolkas så, att den utgör hinder för en medlemsstats lagstiftning enligt vilken en invändning, såsom rättsmedel, mot beslutet om verkställighet ska inges tillsammans med en motivering inom åtta dagar, och denna frist också gäller när adressaten för beslutet om verkställighet har sitt säte i en annan medlemsstat och beslutet om verkställighet inte är avfattat vare sig på det officiella språket i den medlemsstat i vilken beslutet om verkställighet delges eller på ett språk som adressaten för beslutet förstår?

Anförda unionsbestämmelser

Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan), artikel 47

Artikel 4.3 FEU och artikel 18 första stycket FEUF

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (nedan kallad förordning nr 1215/2012) och artiklarna 36 och 39

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1393/2007 av den 13 november 2007 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur ("delgivning av handlingar") och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1348/2000 (nedan kallad förordning nr 1393/2007), artikel 8

Anförda nationella bestämmelser

Zakon o izvršbi in zavarovanju (ZIZ) (den slovenska lagen om verkställighet och garanti), artiklarna 9, 53, 58 och 61

Kortfattad redogörelse för de faktiska omständigheterna och förfarandet i det nationella målet

- 1 Klaganden, Lkw Walter internationale Transportorganisation AG (nedan kallad Lkw Walter), är ett bolag som är registrerat i det österrikiska bolagsregistret och bedriver internationell handel med varor.
- 2 Den 30 oktober 2019 delgav underrätten i Ljubljana, Slovenien, per post, Lkw Walter ett på slovenska avfattat beslut om verkställighet avseende 17 610,00 euro jämte ränta och kostnader genom vilket företaget Transport Gaj d.o.o. lät göra utmätning i Lkw Walters fordringar mot ett stort antal slovenska företag. Handlingen togs emot av Lkw Walters rättsavdelning först den 4 november 2019, eftersom den 1 november var en helgdag i Österrike som följdes av ett veckoslut. I ett e-postmeddelande i vilket beslutet bifogades, bad rättsavdelningen redan samma dag den advokatbyrå som företrädde företaget i en tvist i Slovenien att granska handlingen. Efter det att advokaterna, CB, DF och GH, mot vilka talan numera har väckts, hade förklarat att en motiverad invändning ska inges inom åtta dagar räknat från delgivningen bad Lkw Walter CB, DF och GH att ombesörja detta i egenskap av företagets ombud, varpå invändningen ingavs den 11 november 2019. Beslutet om verkställighet hade för övrigt inte fattats på grundval av en lagakraftvunnen och verkställbar exekutionstitel, utan enbart på grundval av fakturor. Artiklarna 9 tredje stycket, 53 andra stycket och 61 andra stycket i Zakon o izvršbi in zavarovanju (ZIZ) (lagen om verkställighet och garanti) föreskriver för verkställighet på grundval av en tillförlitlig handling en invändning ska inges inom åtta dagar räknat från delgivningen av det beslut om verkställighet, genom vilket ansökan bifalls. I invändningen ska de omständigheter anges som ligger till grund för denna och motsvarande bevisning läggas fram.
- 3 Efter det att Lkw Walter hade betalat den begärda domstolsavgiften avslog Okrožno sodišče v Ljubljani (den regionala domstolen i Ljubljana) den 10 december 2019 invändningen med motiveringen att den hade inkommit för sent, eftersom den hade ingetts senare än åtta dagar räknat från det att beslutet om verkställighet hade delgetts Lkw Walter.

- 4 CB, DF och GH överklagade avslagsbeslutet i Lkw Walters namn med motiveringen att det stred mot författningen och unionsrätten. Višje sodišče v Maribor avlog emellertid detta överklagande. Därigenom vann beslutet om verkställighet laga kraft och blev verkställbart, varpå Lkw Walter betalade hela fordran.
- 5 I ett överklagande till Bezirksgericht Bleiburg begär Lkw Walter nu 22 168,09 euro jämte ränta och kostnader av CB, DF och GH med hänvisning till advokaters ansvar, eftersom de inte hade iakttagit fristen. CB, DF och GH överklagade betalningsföreläggandet som utfärdades den 10 juli 2020. En begäran om förhandsavgörande framställs i detta mål.

Parternas huvudargument och kortfattad redogörelse för skälen till att ett förhandsavgörande begärs

- 6 CB, DF och GH har gjort gällande att fristen på åtta dagar för att inge en motiverad invändning inte är förenlig med unionsrätten. Om de slovenska domstolarna hade tillämpat unionsrätten på rätt sätt skulle invändningen ha inletts i rätt tid och Lkw Walter skulle inte ha åsamkats skada. Dessutom utfördes delgivningen inte på föreskrivet sätt, eftersom den upplysning på tyska till adressaten om dennes rätt att vägra ta emot delgivningen enligt artikel 8 i förordning nr 1393/2007 (standardformulär II), som bifogats brevförändelsen, hade befunnit sig bland de övriga tolv sidorna i det slovenska beslutet och Lkw således inte hade lagt märke till den. Vidare är beslutet enligt CB, DF och GH inte verkställbart utanför Slovenien, eftersom det inte uppfyller de grundläggande kraven för erkännande av verkställbarhet enligt artiklarna 36 och 39 i förordning nr 1215/2012. Den omständigheten att beslutet är verkställbart på Republiken Sloveniens territorium utgör enligt CB, DF och GH diskriminering av Lkw Walter på grund av dess säte eller nationalitet i den mening som avses i artikel 18 första stycket FEUF.
- 7 Den hänskjutande domstolen förklarar **beträffande den första frågan** att den korta fristen för att inge en invändning, med hänsyn till principen om ändamålsenlig verkan, eventuellt inte är förenlig med artiklarna 36 och 39 i förordning nr 1215/2012 jämförd med artikel 47 i stadgan och hänvisar till EU-domstolens dom av den 13 september 2018 (Profi Credit Polska S. A., C-176/17, EU:C:2018:711), där domstolen tidigare slog fast att en nationell processuell bestämmelse, i vilken en frist på två veckor föreskrivs, kränker rätten till ett effektivt rättsmedel. Till skillnad från det målet rör det sig i det nu aktuella fallet visserligen varken om ett konsumentavtal eller om en växel, men de väsentliga konstaterandena i nämnda dom, särskilt i punkterna 64–67 i den domen, ska tillämpas också i förevarande mål, eftersom även här en motiverad invändning ska inges inom fristen och avgiften betalas i rätt tid. Även enligt den slovenska doktrinen påverkar eller kränker den korta fristen för bestridande motpartens rättigheter enligt artikel 6 i Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna och artikel 47 i stadgan, särskilt när motparten har sitt säte i en annan

medlemsstat. Motparten måste reagera ännu snabbare än en gäldenär med säte i Slovenien, eftersom den senare måste låta översätta beslutet, de handlingar som har lagts fram som bevisning och invändningen, vilket tar avsevärd tid. Beslutet skulle enligt artiklarna 36 och 39 i förordning nr 1215/2012 också kunna erkännas och verkställas i Österrike, men de österrikiska domstolarna skulle inte få göra någon prövning i sak.

- 8 **Beträffande den andra frågan** förklarar Bezirksgericht Bleiburg att den är osäker på den rätta tolkningen när det gäller fristen för rätten att vägra ta emot delgivningen enligt artikel 8 i förordning nr 1393/2007, enligt vilken adressaten med användande av standardformuläret i bilaga II ska upplysas om att denne har rätt att vägra att ta emot den handling som ska delges, antingen vid delgivningstillfället eller genom att inom en vecka återsända handlingen till det mottagande organet, om denne inte förstår språket i handlingen. Medan den slovenska domstolen tydligt utgick från att fristen på en vecka för att återsända handlingen och för att vägra ta emot denna och fristen för att inte invändningen mot beslutet börjar löpa parallellt, tolkar den hänskjutande domstolen artikel 8 på så sätt att fristen för att inte en eventuell invändning inte börjar löpa förrän fristen på en vecka för att utöva rätten att vägra ta emot handlingen har löpt ut. I det motsatta fallet skulle nämligen en gäldenär som inte förstår det språk som handlingen är avfattad på, vilket ofta torde gälla för en gäldenär med säte i en annan medlemsstat, vara i ett sämre läge jämfört med en gäldenär som förstår språket i beslutet om verkställighet och förlora värdefull tid genom den översättning som är nödvändig. EU-domstolen har tidigare förklarat att förordning nr 1393/2007 ska tolkas på så sätt att den ska garantera en god balans mellan sökandens och svarandens, det vill säga adressatens, intressen, genom att förena snabbhet och effektivitet vid översändande av rättegångshandlingar med kravet att säkerställa ett adekvat skydd av adressatens rätt till försvar (dom av den 16 september 2015, Alpha Bank Cyprus Ltd, C-519/13, EU:C:2015:603, punkt 33). Om de båda fristerna börjar löpa parallellt skyddas enligt den hänskjutande domstolens uppfattning under inga omständigheter adressatens rätt till försvar på ett adekvat sätt, och adressatens rätt att utnyttja sitt handlingsutrymme för att vägra ta emot handlingen eller överklaga kränks. Om handlingen skickades tillbaka skulle detta medföra att förfarandet försenades i flera veckor, eller till och med månader, eftersom den slovenska domstolen först skulle vara tvungen att ålägga borgenären att inkomma med översättningar av beslutet om verkställighet och först därefter vara tvungen att på nytt genomföra delgivningen i den andra medlemsstaten. Om adressaten emellertid beslutar att snabbt avsluta ärendet ska denna, trots avsaknaden av språkkunskaper, ha möjlighet att acceptera handlingen som är avfattad på ett främmande språk utan översättning och själv skaffa en översättning i stället för att utnyttja sin rätt att vägra ta emot handlingen. Den hänskjutande domstolen anser att artikel 8 i förordning nr 1393/2007, på grund av att det är nödvändigt att säkerställa rätten till ett effektivt rättsmedel i den mening som avses i artikel 47 i stadgan, ska tolkas på så sätt att adressaten ska kunna utnyttja sitt handlingsutrymme inom en vecka innan fristen för att inte invändningen börjar löpa. Det överläts åt medlemsstaterna att bestämma lämpliga frister för att utöva rätten till ett effektivt rättsmedel. Härvid ska emellertid

likvärdighetsprincipen och principen om ändamålsenlig verkan iakttas. De krav som följer av principen om ändamålsenlig verkan iakttas emellertid endast om fristen är tillräcklig för att förbereda en effektiv domstolstalan (se dom av den 28 juli 2011, Samba Diouf, C-69/10, EU:C:2011:524, punkt 66, dom av den 26 september 2013, Texdata Software, C-418/11, EU:C:2013:588, punkt 80, samt dom av den 9 september 2020, JP, C-651/19, EU:C:2020:681, punkt 57). Mot bakgrund av EU-domstolens praxis beträffande principen om ändamålsenlig verkan förefaller därför fristen på en vecka, eller åtta dagar, under vilken det samtidigt ska avgöras huruvida en handling på ett främmande språk inte ska tas emot eller huruvida den ska översättas och samtidigt en motiverad invändning avfattas, för kort för att förbereda och inge ett effektivt rättsmedel.

- 9 **Beträffande den tredje frågan** förklarar den hänskjutande domstolen att den är osäker på huruvida artikel 18 FEUF utgör hinder för den slovenska lagstiftningen om en frist på åtta dagar för att invända mot ett beslut om verkställighet, om beslutet översänds till en gäldenär med säte i en annan medlemsstat. Artikel 18 FEUF förbjuder all diskriminering på grund av nationalitet. Medborgarna i en medlemsstat som föreskriver en frist på endast åtta dagar för att överklaga beslut om verkställighet torde vara vana vid dessa korta frister och dessutom behärska det språk som beslutet om verkställighet utfärdas på. Parter med säte i en annan medlemsstat ska inte behöva räkna med en sådan kort frist, framför allt inte när betydligt längre frister föreskrivs i den egna medlemsstaten (i Österrike är fristen för att bestrida ett betalningsföreläggande fyra veckor), och en frist på 30 dagar förskrivs också för att bestrida ett europeiskt betalningsföreläggande. Dessutom måste en gäldenär i en annan medlemsstat först låta översätta beslutet om verkställighet för att förstå dess innehåll och avgöra om vederbörande ska överklaga beslutet, vilket vanligtvis tar en viss tid och under alla omständigheter medför att den redan korta fristen för överklagande förkortas ytterligare. Dessutom gör lagstiftningen det möjligt för borgenären att utnyttja det slovenska förfarandet för utfärdande av ett beslut om verkställighet i stället för förfarandet för utfärdande av ett europeiskt betalningsföreläggande, eftersom borgenären kan räkna med att gäldenären inte kan iakttä en så kort frist.

Bezirksgericht Bleiburg

Bleiburg den 6 november 2020